

1. Aile, bireyin hayata gözlerini açtığı ilk sosyal çevredir. Temel ahlaki değerler, empati ve yardımlaşma duygusu ilk olarak bu yuvada yeşerir. Fırtınalı denizlerde yol alan bir gemi için güvenli bir liman ne anlama geliyorsa, karmaşık ve yorucu modern hayatın içinde debelenen insan için de aile odur. Sadece maddi ihtiyaçların karşılandığı bir yer değil, aynı zamanda bireyin ruhsal olarak beslendiği, koşulsuz sevgiyle kabul gördüğü sığınaktır.

Bu parçada aile ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A. Bireyin karakter ve değer yargılarının temelini atıldığı yer olduğuna
- B. Zorlu ve yıpratıcı yaşam koşullarında kişiye huzur veren bir ortam sunduğuna
- C. Toplumun ekonomik kalkınmasında en önemli rolü üstlenen kurum olduğuna
- D. Bireyin sadece fiziksel değil, psikolojik ihtiyaçlarına da cevap verdiğine

2. Dünya üzerindeki denizler ve okyanuslar devasa birer tuz deposudur. Peki, bu sular neden tuzludur? Yağmur suları karalara düştüğünde kayalardaki mineralleri yavaşça aşındırır ve akarsular aracılığıyla bu mineralleri denizlere taşır. Milyonlarca yıl boyunca deniz yüzeyinden buharlaşan su atmosfere tatlı su olarak karışırken ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. taşınan bu ağır mineraller geride kalır ve birikerek suların tuzlu olmasını sağlar.
- B. Güneşin gökyüzündeki konumuna göre yön değiştirirler.
- C. akarsuların denize döküldüğü yerlerde yeni tatlı su gölleri oluşur.
- D. rüzgârların da etkisiyle kıyılardaki kayalıklar zamanla farklı şekiller alır.

3. Ferda'nın kısıtlı imkânlarla hazırladığı ilk projesi reddedildiğinde, yakın çevresi bile ona olan inancını kaybetmişti. Ancak o, bu durumu bir yıkım değil; eksiklerini görmek için bir fırsat bildi. Aldığı eleştirileri dikkate alıp hatalarını düzelterek projesini güçlendirdi. Tekrar yatırımcıların karşısına çıktığında ise hak ettiği desteği aldı. Ferda bugün başarılı bir şirketin kurucusu ve asla pes etmemenin canlı bir örneğidir.

Bu parçadan Ferda ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A. Karşılaştığı başarısızlıkları kendini geliştirmek için bir basamak olarak kullandığı
- B. Hedefine giden yolda yakın çevresinden beklediği manevi desteği göremediği
- C. Dışarıdan gelen eleştirilere kapalı olmayıp bunları projesinin yararına kullandığı
- D. Başarıya ulaştıktan sonra, zamanında ona inanmayanlarla tüm iletişimini kestiği

4. (I) Orman yangınları doğayı hızla yok eden büyük felaketlerdir. (II) Ancak basit bireysel önlemlerle bu felaketleri önleyebiliriz. (III) Piknik ateşini toprakla iyice söndürmek bu adımların ilkidir. (IV) Akdeniz iklimindeki ülkemiz yazın yüksek yangın riski taşır. (V) Mercek etkisi yapan cam şişeleri ve diğer çöpleri de ormana asla bırakmamalıyız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A. II
- B. III
- C. IV
- D. V

5. Kesinlikle hayır. Çoğu insan uykuyu sadece fiziksel yorgunluğun atıldığı, bedenin şarja takıldığı pasif bir mola olarak görür. Oysa biz uyurken beynimiz tam mesai çalışmaya devam eder. Gün içinde öğrendiğimiz yeni bilgiler, edindiğimiz tecrübeler gece uykusunun derin evrelerinde ayıklanır ve kalıcı hafızaya aktarılır. Yani bir sınava veya sunuma sabaha kadar uykusuz kalarak hazırlanmak, aslında o bilgilerin hafızaya kazınmasına engel olmak demektir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A. Uykusuzluk probleminin günlük yaşama ve iş verimine etkileri nelerdir?
- B. Uyku, sadece yorulan vücudumuzu dinlendirmek için mi gereklidir?
- C. Sınav öncesi yaşanan kaygı ve stres, öğrencilerin uyku düzenini nasıl etkiler?
- D. Kaliteli bir uyku çekmek ve derin uykuya geçmek için nelere dikkat etmeliyiz?

6. I. Ancak son araştırmalar, bu kızıl gezegenin milyarlarca yıl önce tıpkı Dünya gibi mavi sularla kaplı olduğunu gösteriyor. II. Mars, günümüzdeki kurak, soğuk ve tozlu yapısıyla yaşamdan tamamen uzak bir çölü andırır. III. Zamanla gezegenin atmosferi zayıflayınca, bu devasa nehirler ve göller buharlaşarak uzay boşluğuna uçtu. IV. Yüzeyledeki kurumuş nehir yatakları ve derin kanyonlar da bu ıslak geçmişin en büyük kanıtıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A. II - I - VI - III
- B. II - III - I - IV
- C. I - IV - III - II
- D. I - II - IV - III

7. Eski zamanlarda evlerin duvarlarını, sarayları ve camileri süsleyen rengârenk çini sanatını mutlaka görmüşsünüzdür. Çini; toprağın pişirilip şekillendirilmesi ve üzerinin özel boyalarla, çiçek desenleriyle süslenmesi sanatıdır. Bu desenlerde en çok lale ve karanfil motifleri tercih edilir. Yüzyıllardır canlılığını kaybetmeyen bu parlak renkler, geçmişimizin güzelliklerini günümüze taşır. Çini sanatı, ülkemizin en değerli kültürel miraslarından biridir.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Toprağın Çeşitleri
- B. Geçmişten Günümüze Çini Sanatı
- C. Saray Mimarisi
- D. Çiçeklerin Renkli Dünyası

8. Kutup ayıları, bembeyaz karların ortasında heybetli gövdeleriyle yaşarlar. Aslında derileri siyah, tüyleri ise şeffaftır; ama güneş ışığı tüylerinden yansıyınca biz onları beyaz görürüz. Bu özel kürk, soğuktan korunmalarını sağladığı gibi, avlanırken karlarla bütünleşmelerine de yardımcı olur. Ancak küresel ısınma nedeniyle buzullar hızla eriyor. Yaşam alanları daralan kutup ayıları, yiyecek bulmakta her geçen gün daha fazla zorlanıyor. Bu durum, onların geleceğini ciddi şekilde tehdit ediyor.

Bu parçadaki "ciddi şekilde tehdit ediyor" sözüyle kutup ayıları hakkında anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Yaşamlarının büyük bir tehlike altında olduğu
- B. Yeni yaşam alanları aramaya başladıkları
- C. Havaaların ısınmasından çok mutlu oldukları
- D. Avlanma yeteneklerinin zamanla azaldığı

9. Geceleri gökyüzüne baktığımızda bazen bir yıldızın hızla çizgisel bir ışık bırakarak geçtiğini görürüz. Halk arasında buna "yıldız kayması" denir ve hemen bir dilek tutulur. Oysa bu olayın gerçek yıldızlarla hiçbir ilgisi yoktur. Uzayda dolaşan küçük taş ve toz parçaları Dünya'nın atmosferine girdiklerinde sürtünmeden dolayı ısınır ve yanmaya başlar. İşte gökyüzünde gördüğümüz o parlak çizgi, ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. aslında çok uzaktaki bir yıldızın patlama anıdır.
 B. atmosferde yanarak yok olan bu taş parçalarının ışığıdır.
 C. Dünya'mızın Güneş etrafında ne kadar hızlı döndüğünün kanıtıdır.
 D. yapay uyduların uzaya fırlatılırken çıkardığı kıvılcımlardır.

10. (I) Karıncalar, minicik gövdelerine rağmen kendi ağırlıklarının yirmi katı kadar yükü hiç zorlanmadan taşıyabilirler. (II) Toprağın altında yüzlerce odadan oluşan, hayranlık uyandırıcı güzellikteki muhteşem yuvalar inşa ederler. (III) Aralarındaki iletişimi sağlamak ve yiyeceklerin yerini birbirlerine haber vermek için "feromon" adı verilen özel bir koku salgırlar. (IV) Dünya üzerinde yirmiden fazla karınca türü yaşamakta ve ekosistemin dengesini korumada önemli bir rol oynamaktadırlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "kişisel bir görüşe" (öznel yargıya) yer verilmiştir?

- A. IV
 B. III
 C. II
 D. I

11. Sıcak bir eylül sabahı, neşeli tavşan Tombik erkenden uyandı. En yakın arkadaşı sincap Tonton'un kışlık cevizlerini toplarken ağaçtan düşüp ayağını incittiğini duymuştu. Tombik hemen ormandaki diğer hayvanlara haber verdi. Öğlene doğru kaplumbağa, kirpi ve tarla faresiyle birlikte Tonton'un yuvasının önünde buluştular. Gün boyu hep birlikte çalışarak Tonton'un toplamadığı tüm cevizleri kasalara doldurup yuvaya taşıdılar. Tonton, arkadaşlarının bu sürprizi karşısında mutluluktan gözyaşlarını tutamadı.

Bu parçanın hikâye unsurlarıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Zaman: Sıcak bir eylül sabahı
 B. Yer (Mekân): Büyük bir şehrin hayvanat bahçesi
 C. Kişiler (Şahıs Kadrosu): Tombik, Tonton ve diğer orman hayvanları
 D. Olay: Ayağı incinen sincaba arkadaşlarının yardım etmesi

12. Yazı yazarken küçük bir hatada hemen kâğıdı buruşturup çöpe atarız. Oysa kullandığımız her kâğıt için doğadaki ağaçların kesildiğini unutmamalıyız. Kâğıtları arkalı önlü kullanmak ve atık kâğıtları geri dönüşüm kutusuna atmak sadece bir tasarruf değildir; dünyamıza nefes veren ormanları korumak demektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kâğıt üretiminin çok zorlu ve masraflı bir süreç olduğu
 B. Resim yaparken hata payını azaltacak araçlar kullanılması gerektiği
 C. Geri dönüşüm kutularının her okulda bulunmasının zorunlu olduğu
 D. Kâğıdı tasarruflu kullanmanın ormanları korumada büyük önem taşıdığı

13. Derya'nın önünde yapması gereken bir sürü ödev, okuması gereken bir kitap ve hazırlanması gereken bir proje vardı. Ancak o, vaktini sürekli bilgisayar oyunları oynayarak ve televizyon izleyerek geçiriyordu. Annesi ona ödevlerini hatırlattığında ise hep "Daha çok zaman var, akşam yaparım." diyordu. Son gün geldiğinde ödevlerinin hiçbirini yetiştiremedi ve çok üzüldü. İşlerini zamanında yapmadığı için planları altüst olmuştu.

Bu parçada anlatılan durum aşağıdaki atasözlerinden hangisiyle en iyi açıklanır?

- A. Damlaya damlaya göl olur.
- B. Bugünün işini yarına bırakma.
- C. Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- D. Sakla samanı, gelir zamanı.

14. Eski zamanlarda insanlar gökyüzünü sadece çıplak gözle inceleyebilirlerdi. Bu yüzden yıldızlar ve gezegenler hakkında bildiklerimiz oldukça sınırlıydı. Ancak teleskopun icat edilmesiyle uzayın kapıları insanlığa ardına kadar açıldı. Bilim insanları bu güçlü araçlar sayesinde çok uzaktaki galaksileri, yıldızların yapısını ve gezegenlerin yüzeylerini net bir şekilde görmeye başladılar. Günümüzde uzay teleskopları, Dünya'nın dışından topladığı bilgileri bizlere ulaştırarak evrenin gizemlerini çözmemize yardımcı olmaktadır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Teleskopun icadı ve uzay araştırmalarındaki önemi
- B. Eski zamanlarda yaşayan insanların gökyüzü merakı
- C. Dünyamıza en yakın olan gezegenlerin özellikleri
- D. Yıldızların geceleri neden parladığının nedenleri

15. Umut, sabah uyanınca en sevdiği oyuncasını odasında bir türlü bulamadı. Yatağın altına, dolapların arkasına baktı; aramadığı hiçbir yer bırakmadı. Annesi odanın halini görünce şaşırarak, "Umutcuğum, sabahtan beri odanın ----, ne arıyorsun?" diye sordu.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A. gözünü boyuyorsun
- B. kulak kabartıyorsun
- C. altını üstüne getiriyorsun
- D. göze giriyorsun

16. Bal arıları, sadece bizlere tatlı ve şifalı bir besin olan balı üretmekle kalmazlar; doğanın devamlılığı için de çok büyük bir görev üstlenirler. Çiçekten çiçeğe konarak beslenirken bitkilerin polenlerini birbirine taşırlar. Tozlaşma adı verilen bu süreç sayesinde meyveler, sebzeler ve çiçekli bitkiler çoğalabilir. Eğer arılar olmasaydı yediğimiz pek çok meyve ve sebze zamanla yok olur, doğadaki renkli canlılık son bulurdu. Kısacası bu minik canlılar, tüm ekosistemin dengesini sırtlarında taşırlar.

Bu parçaya göre bal arıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A. Bitkilerin çoğalmasında ve meyve vermesinde önemli bir rolleri olduğuna
- B. Ürettikleri balın insan sağlığı için faydalı bir besin maddesi olduğuna
- C. Yok olmaları durumunda doğadaki bitki çeşitliliğinin zarar göreceğine
- D. Kovanlarını korumak için diğer böceklerle sürekli mücadele ettiklerine